

Arvid Nilsson

Arvid Nilsson (1914-1981) – skärgårdsbefolkningens skildrare, kärnkraftssamhällets kritiker, atomkonstnären, monumentalmålaren, tecknaren, grafikern och träsnidaren. Född i Torhamn, utbildad i Karlskrona och Stockholm och verksam i stora delar av världen. Representerad på många museer nationellt och internationellt är han en av Blekinges mest kända konstnärer.

Konstnären Arvid Nilsson föddes i Torhamn, Blekinge 1914. Han är Blekingekonstnären som målade abstrakt, figurativt och landskap i kraftfull "personlig kolorit". Arvid studerade för Ivar Gustavsson i Karlskrona, för Otto Sköld, Konstakademien i Stockholm och vid Grande-Chaumiere et Collarossi i Paris.

Självporträtt av Arvid Nilsson.

Betydelsefulla personer inom svensk kärnkraftsindustri.

Atomkonst i perspektiv

Familjen flyttade till Stockholm 1957 där Arvid blev anställd vid AB Atomenergi. Hans uppgift till en början var att tolka ingenjörssritningar för att sedan teckna dem i perspektiv. Uppgifterna utvidgades ganska snart till att måla monumentala väggmålningar i konferenssalar och matsalar för AB Atomenergi, ASEA Atom, Gävle Hydroline AB mfl. Under 60-talet utvecklade Arvid sin egen oljemålningsteknik och stil. 70-talet blev hans bästa årtionde och period i sin konstnärliga gärning.

Hjärta för Blekinge

Han hade alltid hjärta för Blekinge, dess natur och speciellt skärgården, samt folket. Detta övertygande förhållande visade han också i sin konst, en koloristisk utstrålning i figurer och natur som hans speciella oljemålningsteknik gav uttryck för. Man kan "känna" urbergets karghet och struktur i flera av hans målningar. Arvid uteslöt inte heller sitt sociala och allmänpolitiska engagemang i sitt konstnärliga skapande. Flera, i regel de större bilderna, innehöll detta engagemang, så kallade idébilder.

Målning av konstnären.

Stilen

Arvid Nilsson hade en stiliserad i dekorativt hållen stil med en blandning av expressionism, abstraktion och ibland med surrealistisk touch. Han var också en god porträttmålare.

Mer historik om Arvid Nilsson - av sönerna Bo och Rolf

Arvid Nilsson föddes den 19 november 1914 och växte upp i Konungshamn, Torhamns socken. Föräldrarna var Charlotta Nilsson (död 1954) och Karl Nilsson (död 1947). Familjen drev ett litet jordbruk med 1 häst, några kor och som komplement ett litet fiske med en vraksillseka. Hans far var också en skicklig vagnmakare som gjorde hjul och dessutom finskomakare i bygden till vilken han tillverkade skor och stövlar. Arvid började tidigt i unga år och tecknade mycket på sin fritid på olika papper och olika påsar som han kom över eller fick av familjen. Efterhand när han erhöll färger vid några tillfällen under sin barndom började han även att måla.

Under tonåren målade han bilder, mest figurativa, med oljefärg på väggar och dörrar i ladan och i skomakarverkstan till glädje/skoj för de kunder som hade utbyte av farfars kunnande och senare även brodern Hilding (död 1974) som tog över och fortsatte med familjens skomakeri. På uppdrag av Torhamns församling målade Arvid vid 18 års ålder ett stort religiöst motiv, men någon röstade emot en upphängning av verket där. Numera hänger målningen i Konungshamns Missionsförsamling till stor belåtenhet.

Arvids flitiga skapande resulterade i en ansenlig hög teckningar och målningar som hamnade på vinden i föräldrahuset i Konungshamn. Dessa alster blev ihågkomna av våra föräldrar under 60-talet och faster Lilly Nilsson blev tillfrågad var "teckningarna" fanns? Hon kunde inte få fram några teckningar och besvikelsen infann sig hos våra föräldrar och vi kommer ihåg denna episod mycket väl.

Ryktet om att "dessa" hade blivit uppbrända var nära tillhands då Arvid under uppväxttiden visade svagt intresse för jordbruket med dess olika arbetsuppgifter. Denna dolda konflikt som låg mellan brodern Hilding, faster Lilly och pappa Arvid gjorde sig påmind vid olika praktiska förehavanden bröderna emellan.

Arvid var den i familjen som tog steget ut från landet till "stan" Karlskrona och började där på Yrkeskolan under ledning av konstnär Ivar Gustavsson under 1931-32. Detta var hans första utbildning i konst och yrkesmålning. Vidare under en period studerade han

för Otto Skölds målarskola i Stockholm 1934-36. Under en period på 1930-talet arbetade han på Motala verkstad. I Motala ingick Arvid äktenskap 1936 med Greta Mathilda Hägg, bördig från Gisslevik, Torhamn.

I mitten av 40-talet under brinnande krig fick han anställning på Karlskronavarvet; först som yrkesmålare, då han bl.a. fick börja med att skrapa rost och måla krigsfartyg; t.ex. krypa in i ubåtars trånga skrymslen där svets och plåtarbete pågick samtidigt utan öronskydd, för att efter skrapning måla med den giftiga mönjefärgen utan skyddsmask. Det var hårda år och vi tror att pappa Arvid fick en del ohälsa med sig genom detta arbete. Efter några år blev han dock erbjuden arbete som dekorationsmålare vilket innebar en helt annan kreativ arbetsmiljö. Varvet blev han trogen fram till 1956.

Vid denna tidpunkt 1956 blev han sedan rekommenderad som perspektivtecknare att utföra ”sprängskisser” för AB Atomenergi Stockholm. Från en lön på 800 kronor i månaden på Varvet steg lönen på AB Atomenergi till 1.400 kronor. En lön som därefter blev påökt varje år under anställningstiden. Vi bröder Rolf och Bo kommer ihåg hur positivt han såg till denna utmaning att åter få flytta till Stockholm där han som ung studerat och arbetat. På AB Atomenergi fick han tolka ingenjörers planritningar som han utvecklade till perspektivteckningar vilka sedermera sammanställdes till överskådliga ”sprängskisser” över hela Ågestareaktorn m.fl. såsom R1 Adam, Studsvik, Marviken och Ringhals.

Hans konstnärliga ådra var nu upptäckt varför han blev tillfrågad och fick ytterligare uppdrag med att måla väggmålningar till konferenssalar, matsalar i företag som Sikob AB, Gävle Hydroline AB, ASEA Atom AB och naturligtvis AB Atomenergi. Under denna period 1956 till 1969 vistades Arvid med familj i Blekinge under semestrarna där han hade sommarbostad. Under vintrarna bodde han med sin hustru Greta i Stockholm. Flera av semestrarna bilade de utomlands och flera flygresor gjordes under 1970-talet till olika delar av världen. Från 1969 då anställningen upphörde på AB Atomenergi levde Arvid som fri utövande konstnär och försörjde sig på det fram till sin död 1981.

Historik och fakta är sammanställd av sönerna Rolf och Bo och publiceras av PRO Torhamns studiecirkel Rotbygd 2017.